W środę, 25 maja 2016 r., w pocysterskim klasztorze w Krzeszowie na Dolnym Śląsku, zajmowanym obecnie przez Siostry Benedyktynki, odbyła się niecodzienna uroczystość otwarcia dla badaczy zakonnego archiwum historycznego. Wydarzenie to było możliwe dzięki wielkiej otwartości miejscowych sióstr, w tym zwłaszcza Matki Przełożonej Reginy oraz wsparciu finansowemu dwóch niemieckich instytucji: fundacji im. Eriki Simon w Rinteln w Dolnej Saksonii oraz – wspartej dotacją rządu RFN – Polsko-Niemieckiej Fundacji Zabytków Kultury, które sfinansowały prace porządkowe i zabezpieczające materiały archiwalne oraz wyposażenie samego archiwum. Wsparcia organizacyjnego całemu przedsięwzięciu udzielił prof. dr hab. Marek Derwich z Uniwersytetu Wrocławskiego, kierownikowi międzynarodowego projektu badawczego nad sekularyzacją klasztorów w Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto skromnej pomocy metodologicznej udzieliło również Archiwum Państwowe we Wrocławiu.
Na spotkanie przybyło blisko 200 osób z kraju i z zagranicy, którzy mogli zapoznać się zarówno z dziejami samego klasztoru oraz udostępnionych właśnie zbiorów archiwalnych, jak również poznać ich zawartość, ale także zwiedzić sam budynek klasztorny, wraz z nowootwartym archiwum oraz pięknie zachowaną biblioteką klasztorną z XVIII w.

Bazylika NMP w Krzeszowie

Na uroczystość ze strony polskiej przybyli m.in.: Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dr Andrzej Biernat, dyrektor Archiwum Państwowego we Wrocławiu dr Janusz Gołaszewski oraz kierownicy tutejszych oddziałów zamiejscowych tej instytucji, ponadto dyrektor Instytutu Historii Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr hab. Rościsław Żerelik, przedstawiciel biskupa legnickiego – kanclerz kurii ks. dr Józef Lisowski oraz reprezentanci miejscowych władz i placówek kulturalnych. Ze strony niemieckiej przybyła Konsul Generalna RFN we Wrocławiu Pani Elisabeth Wolbers, przewodnicząca Fundacji im. Eriki Simon Pani Waltraud Simon, sekretarzowi Polsko-Niemieckiej Fundacji Zabytków Kultury dr Peterowi Schabe i bardzo liczne grono niemieckich badaczy oraz miłośników przeszłości z samych Niemiec oraz zamieszkujących od kilku lat w okolicznych miejscowościach.

Dzieje klasztoru w Krzeszowie
Klasztor w Krzeszowie ufundowała w 1241 r. księżna Anna, wdowa po Henryku II Pobożnym, i jej syn Bolesław, sprowadzając benedyktynów z czeskich Opatovic. W 1292 r. benedyktynów zastąpili cystersi z dolnośląskiego Henrykowa. Ci doprowadzili do jego rozkwitu i znacznego pomnożenia majątku, na który z czasem złożyło się blisko 40 wsi i dwa miasta. W 1810 r. władze pruskie sekularyzowały wszystkie majątki klasztorne. Na Dolnym Śląsku ich archiwa i księgozbiory wywieziono do Wrocławia, co dało początek powstaniu m.in. archiwum państwowego. Krzeszowskie zabudowania kościelne służyły tutejszej parafii katolickiej. W 1919 r. osiedlono w nich, wypędzonych z czeskiej Pragi, benedyktynów pochodzenia niemieckiego, którzy w 1923 r. wykupili klasztor od państwa pruskiego i ponownie doprowadzili do jego prosperity, tworząc zeń jeden z najważniejszych niemieckich ośrodków katolickiego życia liturgicznego. Po zakończeniu II wojny światowej, w 1946 r., wysiedlono stąd wszystkich mnichów posiadających obywatelstwo niemieckie, zaś w 1954 r. czterech pozostałych, którzy mieli paszporty włoskie lub czeskie. W tym też czasie, w 1946 r. osiedlono w Krzeszowie, wypędzone przez władze sowieckie ze Lwowa, Siostry Benedyktynki, pozostające tu do dziś.

